

**ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ**

<b>Рівень вищої освіти</b>	Другий (магістерський) рівень
<b>Код і найменування спеціальності</b>	Спеціальність 035 Філологія
<b>Тип і назва освітньої програми</b>	ОПП Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)
<b>Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни</b>	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год, практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
<b>Мова(и) викладання</b>	Державна
<b>Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра</b>	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
<b>Контактні дані розробника(ів)</b>	<i>Викладач:</i> Мокляк Оксана, к. філол. н., доцент <i>контакти:</i> ауд. 451а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> <a href="mailto:oksana.mokliak@pdaa.edu.ua">oksana.mokliak@pdaa.edu.ua</a> <i>сторінка викладача:</i> <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/moklyak-oksana-ivanivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/moklyak-oksana-ivanivna</a>

**МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ**

<b>Статус навчальної дисципліни</b>	Вибіркова фахова
<b>Передумови для вивчення навчальної дисциплін</b>	-
<b>Компетентності</b>	<i>Загальні:</i> ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>Фахові:</i> ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
<b>Програмні результати навчання</b>	ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

## РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, навички тайм-менеджменту.

### МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поглибити знання здобувачів вищої освіти з гендерної проблематики, ознайомити з технологіями гендерного аналізу різних фактів мовної та позамовної дійсності.

### ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Гендерна лінгвістика як наука  
Тема 2. Гендерна асиметрія мови. Засоби та способи мовної ідентифікації жінки  
Тема 3. Гендерні стереотипи у структурі мовної свідомості українців  
Тема 4. Мова чоловіків і жінок як об'єкт гендерного дослідження  
Тема 5. Невербальна комунікативна поведінка чоловіків і жінок  
Тема 6. Гендер і мова ЗМІ

### МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль), інтерактивні методи (дискусії, ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести).

### ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

### ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми вираховується 1 бал.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання,

	<p>здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо), за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету</p> <p><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/p_olozhennyaproneformalnuosvitu.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/p_olozhennyaproneformalnuosvitu.pdf</a></p>
<p><b>- щодо оскарження результатів оцінювання</b></p>	<p>Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті</p> <p><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/p_olozhennyaproocinyuvannya2023.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/p_olozhennyaproocinyuvannya2023.pdf</a></p>

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основні

1. Архангельська А. *Femina cognita*. Українська жінка у слові й словнику. Київ : Вид. дім Дм. Бураго, 2019. 444 с.
2. Брус М. П. Фемінітиви в українській мові: генеза, еволюція, функціонування : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 440 с.
3. Корольова В. В. Гендерна лінгвістика : навч. посіб. Дніпро : Ліра, 2019. 84 с.
4. Тараненко О. О. Андроцентризм у системі мовних координат і сучасний гендерний рух: монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 112 с.

### Допоміжні

1. Бежнар Г.П. Гендерні стереотипи в рекламі: проблеми й перспективи. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2021. № 32. С. 3–7.
2. Гарбар А. І. Гендерна лінгвістика: передумови становлення і розвиток. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. № 52. С. 32–35.
3. Грабійчук М. В., Лазебна О. А. Поняття «гендер» у сучасній науковій парадигмі. *Young Scientist*. 2020. № 6 (82). С. 369–372.
4. Журенко Я. В. Поняття «гендерні стереотипи» як метамовна одиниця в теорії сучасної гендерної лінгвістики. *Термінологічний вісник*. 2023. Вип. 7. С. 92–99.
5. Сваричевська А. Фемінітиви і гендерне мовознавство з позицій феміністської лінгвістики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 43, т. 3. С. 88–93.
6. Сукаленко Т. М. Гендерні стереотипи в мові сучасних ЗМІ. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 48. С. 174–183.

1. Дожук М.П. Концепція гендеру та його відображення у сучасному мовознавстві: понятійний аспект. URL: [http://www.confcontact.com/2009fil/7\\_dozhuk.htm](http://www.confcontact.com/2009fil/7_dozhuk.htm)
2. Каленюк С., Шеремета Н., Ладияк Н. Інтелектуальна еволюція української мови: гендеровано чутливе письмо. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. 43. URL: [http://www.aphn-journal.in.ua/archive/43\\_2021/part\\_3/25.pdf](http://www.aphn-journal.in.ua/archive/43_2021/part_3/25.pdf).
3. Словник гендерних термінів / укладач З. В. Шевченко. URL: <http://a-z-gender.net/ua/>
4. Словник фемінітивів. URL: <https://gendergid.org.ua>
5. Ставицька Л. О. Актуальні проблеми сучасної української гендерної лінгвістики. URL: <http://linguistics.kava.kiev.ua/seminar>
6. Центр гендерної культури. URL: [https://www.youtube.com/channel/UCUE\\_0h-FcOJPfW5yebORw](https://www.youtube.com/channel/UCUE_0h-FcOJPfW5yebORw)

#### Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

## СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Тестова контрольна робота	Опитування	Навчальні завдання	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Гендерна лінгвістика як наука	15	5	4	6	<b>30</b>
Тема 2. Гендерна асиметрія мови. Засоби та способи мовної ідентифікації жінки		4	6	<b>10</b>	
Тема 3. Гендерні стереотипи у структурі мовної свідомості українців		5	4	6	<b>15</b>
Тема 4. Мова чоловіків і жінок як об'єкт гендерного дослідження		5	4	6	<b>15</b>
Тема 5. Невербальна комунікативна поведінка чоловіків і жінок		5	4	6	<b>15</b>
Тема 6. Гендер і мова ЗМІ		5	4	6	<b>15</b>
<b>Разом</b>	<b>15</b>	<b>25</b>	<b>24</b>	<b>36</b>	<b>100</b>

### Шкала та критерії оцінювання

#### Шкала та критерії оцінювання опитування на практичних заняттях

Кількість балів	Шкала оцінювання
<b>5</b>	Здобувач вищої освіти якісно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі й всебічні знання з теми, чітко усвідомлює основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, висловлює своє ставлення до тих чи тих проблем.
<b>4</b>	Здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, висвітлює основні положення з першоджерел та рекомендованої літератури; висловлює свої міркування з приводу тих чи тих проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу матеріалу.
<b>3</b>	Здобувач вищої освіти загалом оперує теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття,

	додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань.
<b>2</b>	Здобувач вищої освіти поверхнево висвітлює проблему, монологічне мовлення є фрагментарним.
<b>1</b>	Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання з теми, допускає значну кількість помилок.
<b>0</b>	Здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

### Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань

<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>4</b>	Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
<b>3</b>	Практичне завдання виконано правильно, трапляються лише поодинокі помилки, застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
<b>2</b>	Практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
<b>1</b>	Практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
<b>0</b>	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно.

### Шкала та критерії оцінювання тестової контрольної роботи

<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>14 – 15</b>	Здобувач вищої освіти якісно засвоїв матеріал, уміє працювати самостійно, уміло застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань.
<b>10-13</b>	Здобувач вищої освіти добре засвоїв матеріал, але допускає помилки; застосовує на достатньому рівні набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; уміє працювати самостійно.
<b>6-9</b>	Здобувач вищої освіти частково засвоїв матеріал, демонструє середній рівень знань у процесі розв'язання практичних завдань.
<b>0-5</b>	Здобувач вищої освіти має поверхневі теоретичні знання, демонструє низькі результати, студенту бракує теоретичних знань для розв'язання практичних завдань.

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання
<b>Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове).</b> Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише <b>один</b> правильний.	<b>0</b> або <b>1</b> бал: <b>1 бал</b> , якщо вказано правильну відповідь; <b>0 балів</b> , якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
<b>Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове).</b> Завдання складається з основи та чотирьох – семи варіантів відповідей, з яких <b>кілька</b> правильних.	<b>0</b> або <b>1</b> бал: <b>1 бал</b> , якщо вказано кожен правильну відповідь; <b>0 балів</b> , якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>15 балів</b>

#### Критерії та шкала оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
<b>6</b>	Усі завдання виконано правильно, студент вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу.
<b>5</b>	Завдання самостійної роботи виконано, але студент припускається поодиноких помилок у процесі виконання самостійної роботи.
<b>3-4</b>	Завдання виконано частково або ж студент припускається певних помилок у процесі виконання завдань.
<b>1-2</b>	Завдання виконано фрагментарно або ж студент припускається суттєвих помилок у процесі виконання завдань.
<b>0</b>	Завдання самостійної роботи не виконано або ж виконано неправильно. Практичні навички не сформовані.